

Nr 143

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar angående anslag för budgetåret 1962/63 till naturastipendier åt studerande vid universitetet m. fl. läroanstalter m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(2:a avd.)

DRIFTBUDGETEN

Åttonde huvudtiteln

1:0) Naturastipendier åt studerande vid universitetet m. fl. läroanstalter. Kungl. Maj:t har i propositionen nr 1 (bilaga 10, punkt 311, s. 582—590 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 3 januari 1962) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1962/63 anvisa ett reservationsanslag av 26 510 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehåft

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Kaijser m. fl.* (I: 204) och den andra inom andra kammaren av fru *Gunne m. fl.* (II: 253), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, 1) att riksdagen måtte besluta att sjukgymnasteleverna skall medges rätt att ansöka om naturastipendier, räntefria studielån och garantilån, 2) att riksdagen vid behandling av årets statsverksproposition måtte besluta om sådan uppräkning av anslagen till naturastipendier åt studerande vid universitetet m. fl. läroanstalter och statens lånefond för universitetsstudier som föranledes av detta yrkande samt om den minskning av anslagen till studiebidrag och stipendier samt allmänna studielånefonden som beräknas uppkomma därigenom;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Ragnar Bergh* och *Ebbe Ohlsson* (I: 253) och den andra inom andra kammaren av herr *Palm m. fl.* (II: 320), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta

a) att statlig kreditgaranti skall medges åt studerande som är inskriven vid universitet, högskola eller därmed jämförlig läroanstalt och där bedriver studier;

b) att studerande som avlagt primärexamen skall erhålla examenspre-
1 — *Bihang till riksdagens protokoll 1962. 6 saml. Nr 143*

mium i enlighet med vad i motionerna anförts med 2 500 kr. för varje år vartill normalstudietiden enligt kursplanen beräknas, dock att följande övergångs- och dispensbestämmelser skall gälla:

Under en övergångstid innan full normalstudietid förlupit, räknat från och med 1 juli 1962 och för varje examen för sig, utgår premie efter förhållandet mellan den efter den 1 juli 1962 förflutna studietiden och normalstudietiden. För denna beräkning uppdelas läsåret i fyra delperioder, omfattande respektive augusti—oktober, november—december, januari—mars samt april—juni. Påbörjad delperiod räknas som hel sådan.

Från regeln att examen skall ha avlagts för erhållande av premie kan, efter prövning, dispens erhållas, där studieavbrottet är beroende av långvarig sjukdom och eljest skäl anses föreligga.

c) att till Examenspremier för studerande som avlagt primärexamen vid universitet, högskola eller därmed jämförliga läroanstalt anvisa för budgetåret 1962/63 ett förslagsanslag av 9 000 000 kr.;

d) att avslå Kungl. Maj:ts förslag under åttonde huvudtiteln angående Naturastipendier åt studerande vid universiteten m. fl. läroanstalter.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 253 och I: 253.

Kungl. Maj:ts förslag innebär, att medelsanvisningen till naturastipendier uppräknas med 3 895 000 kr.

Departementschefen har förordat, att de studerande vid Valands konstskola i Göteborg samt musikkonservatoriet i Malmö och det nya socialinstitutet i Umeå skall erhålla rätt till naturastipendier och räntefria lån ur statens lånefond för universitetsstudier. För de studerande vid socialinstitutet i Umeå tillkommer dessutom rätten till garantilån till studerande.

Över *motionerna I: 204* och *II: 253*, i vad de avser studiefinansieringen för sjukgymnaster, har statsutskottet i vederbörlig ordning inhämtat yttranden från studiehjälpsnämnden, garantilånenämnden och studiesociala utredningen.

Studiehjälpsnämnden och *garantilånenämnden* har i och för sig funnit skäl tala för det i motionerna framförda förslaget men med hänsyn till det pågående arbetet inom studiesociala utredningen avstyrkt bifall till detta.

Studiesociala utredningen har i sitt yttrande framhållit följande.

Enligt direktiven för studiesociala utredningen har utredningen i uppdrag att företa en översyn av gränsdragningen i studiehjälpshänseende mellan å ena sidan de studerande kategorier, som omfattas av det av studiehjälpsnämnden sammanhållna studiehjälpssystemet, och å andra sidan de som omfattas av det av garantilånenämnden sammanhållna studiehjälpssystemet. Härvid kommer utredningen självfallet att pröva jämväl frågan om vilka studiesociala förmåner som bör utgå till de studerande vid sjukgymnastinstituten. Utredningen kommer därvid att taga i beaktande vad som anförts i förevarande motioner.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och avstyrker följaktligen bifall till yrkandet i motionerna I: 253 och II: 320, att särskilt anslag för nästa budgetår till naturastipendier vid universiteten m. fl. läroanstalter icke skall utgå.

I nyssnämnda motioner har vidare yrkats, att examenspremier skall införas enligt ett i motionerna angivet system samt att statlig kreditgaranti skall vid sådant förhållande bibehållas för studerande som är inskriven vid universitet, högskola eller därmed jämförlig läroanstalt och där bedriver studier, ävensom att särskilt riksstatsanslag skall anvisas för bestridande av kostnaderna för examenspremier.

1961 års riksdag hade att ta ställning till motioner i samma syfte som motionerna I: 253 och II: 320. Utskottet anförde därvid (utl. 1961: 131, punkt 3), med stöd av infortrade remissyttranden, att då studiesociala utredningen hade att pröva, huru avvägningen mellan olika stödformer på lämpligaste sätt borde ske, utskottet fann att motionerna icke borde av riksdagen bifallas. Av samma skäl avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 253 och II: 320, såvitt nu är i fråga.

I motionerna I: 204 och II: 253 har bl. a. framställts vissa yrkanden rörande studiefinansieringen av sjukgymnastutbildningen.

Då av studiesociala utredningens yttrande över motionerna framgår, att utredningen jämväl kommer att pröva frågan om vilka studiesociala förmåner som bör utgå till de studerande vid sjukgymnastinstitutet och därvid ta i beaktande vad i motionerna anförts, avstyrker utskottet bifall till motionerna I: 204 och II: 253, såvitt nu är i fråga.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 253 och II: 320, i vad de avser statlig kreditgaranti och införande av examenspremier, icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionerna I: 204 och II: 253, i vad de avser rätt för sjukgymnastelever att ansöka om naturastipendier, icke må av riksdagen bifallas;

III. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 204 och II: 253 samt I: 253 och II: 320, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Naturastipendier åt studerande vid universiteten m. fl. läroanstalter* för budgetåret 1962/63 anvisa ett reservationsanslag av 26 510 000 kr.;

IV. att motionerna I: 253 och II: 320, i vad de avser anslag till examenspremier, icke må av riksdagen bifallas.

2:o) Studiebidrag och stipendier. Kungl. Maj:t har (punkt 309, s. 579—581) föreslagit riksdagen att till Studiebidrag och stipendier för budgetåret 1* — *Bihang till riksdagens protokoll 1962. 6 saml. Nr 143*

1962/63 anvisa ett förslagsanslag av 129 000 000 kr., vilket innebär en anslagshöjning med 24 000 000 kr.

I samband därmed har utskottet till behandling förehaft

dels de under punkten 1 angivna likalydande *motionerna I: 204 och II: 253*;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Lundström m. fl.* (I: 332) och den andra inom andra kammaren av herr *Ohlin m. fl.* (II: 405), i vilka hemställts, såvitt nu är i fråga, att den övre åldersgränsen för rätt till allmänt studiebidrag skall höjas så att det skall utgå till och med den termin, varunder eleven fyller 20 år, att tillämpas från och med den 1 januari 1963, att Kungl. Maj:t bemyndigas utfärda härför erforderliga författningsändringar och att i anledning därav under åttonde huvudtiteln till Studiebidrag och stipendier för budgetåret 1962/63 anvisas ett förslagsanslag av 137 milj. kr. eller 8 milj. kr. mer än vad departementschefen föreslagit;

dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Bengtson m. fl.* (I: 408) och den andra inom andra kammaren av herr *Hedlund m. fl.* (II: 493), i vilka hemställts att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om skyndsam översyn av formerna för studie-stöd till elever inom det lägre undervisningsväsendet i enlighet med vad i motionerna anförts;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Sveningsson* och *Holmberg* (I: 422) och den andra inom andra kammaren av fröken *Wetterström* och herr *Björkman* (II: 502), i vilka hemställts att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om en skyndsam översyn av det nuvarande studiehjälpsystemet.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 253, II: 405, II: 493 och II: 502.

Över *motionerna I: 332 och II: 405*, i vad de avser höjning av övre åldersgränsen för rätt till allmänt studiebidrag, har statsutskottet i vederbörlig ordning inhämtat yttrande från *studiehjälpsnämnden*, som i ärendet anført följande.

Studiehjälpen för de äldre eleverna vid allmänna läroverk och därmed jämförliga läroanstalter är numera enligt nämndens mening otillfredsställande och en förbättring därför motiverad. Förbättringen kan ske genom förstärkning av de olika formerna av studiehjälpen. Motionärernas förslag att höja den övre åldersgränsen för erhållande av allmänt studiebidrag till 20 år är en annan form av förstärkning av studiehjälpen, och nämnden kan därför helt instämma i motionernas syfte. Nämnden är emellertid inte beredd att tillstyrka att förslaget nu genomföres. I de läroanstalter, där allmänt studiebidrag enligt gällande bestämmelser kan utgå, finnes ett inte ringa antal elever i åldrar över 20 år. Så är särskilt fallet i de högre tekniska läroverken och handelsgymnasierna. Det bör också beaktas, att allmänt studiebi-

drag också kan utgå till elever i tekniska och andra fackutbildningsanstalter med dessas ofta relativt gamla elever. Gränsen 20 år skulle därför från den behövliga förbättringen för äldre elever utesluta många, och det torde därför, om åldersgränsen skall utsträckas, först böra övervägas om inte denna borde sättas icke oväsentligt högre än som föreslagits. Därjämte borde undersökas den merkostnad som onekligen uppkommer, om såsom förordats, den övre åldersgränsen knytes till den termin, och ej som nu till det kvartal, varunder eleven passerar gränsen. De allmänna studiebidragen ingår vidare som ett led i studiehjälpsystemet, inom vilket de olika hjälpformerna ursprungligen avvägs mot varandra. En ändring i ett led bör därför av principiella skäl inte företagas isolerat utan ske i samband med en översyn av hela systemet. Nämnden har hos Kungl. Maj:t påpekat behovet av en allsidig översyn av allmänna studiehjälpsreglementet, en översyn, som nämnden anser nödvändig både på grund av värde- och andra förändringar under senare år och med hänsyn till studiesociala utredningens samband med vissa av riktlinjerna i studiehjälpsreglementet. Nämnden har anledning antaga, att en sådan översyn skall komma till stånd.

På grund av vad sålunda anförts anser studiehjälpsnämnden att förevarande förslag om de allmänna studiebidragen inte bör föranleda vidare åtgärd.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Med anledning av de under denna punkt redovisade motionerna får utskottet anföra följande.

I motionerna I: 408 och II: 493 samt I: 422 och II: 502 har av olika skäl påyrkats en skyndsam översyn av det nuvarande studiehjälpsystemet. I motionerna I: 332 och II: 405 har föreslagits ändring av nuvarande bestämmelser på en punkt — höjning av övre åldersgränsen för rätt till allmänt studiebidrag till 20 år.

Studiehjälpsnämnden har i sitt yttrande över motionerna I: 332 och II: 405 förklarat, att nämnden helt instämde i motionernas syfte men att nämnden icke vore beredd tillstyrka, att förslaget nu genomfördes. Nämnden ansåg, att allmänt studiebidrag ingick som ett led i studiehjälpsystemet, inom vilket de olika hjälpformerna ursprungligen avvägs mot varandra. En ändring i ett led borde därför av principiella skäl icke företagas isolerat utan ske i samband med en översyn av hela systemet.

Utskottet, som delar motionärernas uppfattning om behovet av en översyn på förevarande område, vill med stöd av studiehjälpsnämndens uttalande förorda, att en utredning för ifrågavarande ändamål snarast tillsättes. Utskottet förväntar, att arbetet inom utredningen skall kunna bedrivas med all önskvärd skyndsamhet. Utskottet förordar, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t giver till känna vad utskottet sålunda anför.

I avvaktan på resultatet av den förordade översynen finner utskottet icke skäl tillstyrka bifall till yrkandet i motionerna I: 332 och II: 405, då utskottet förutsätter, att det i motionerna berörda spörsmålet om övre åldersgräns för rätt till allmänt studiebidrag härvid också kommer att bli föremål för överväganden.

Beträffande motionerna I: 204 och II: 253, såvitt nu är i fråga, får utskottet hänvisa till vad utskottet under föregående punkt i anledning av motionerna anfört.

Under återopandande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 332 och II: 405, i vad de avser övre åldersgräns för rätt till allmänt studiebidrag, icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag ävensom med avslag å motionerna I: 204 och II: 253 samt I: 332 och II: 405, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Studiebidrag och stipendier* för budgetåret 1962/63 anvisa ett förslagsanslag av 129 000 000 kr.;

III. att riksdagen må, i anledning av motionerna I: 408 och II: 493 samt I: 422 och II: 502, i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till känna vad utskottet anfört rörande en översyn av nuvarande studiehjälpsystem.

3:o) **Kostnader för avskrivning av vissa studielån med statlig kreditgaranti.** Kungl. Maj:t har (punkt 312, s. 590 och 591) föreslagit riksdagen att till detta ändamål för budgetåret 1962/63 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kr.

I detta sammanhang har utskottet till behandling förehaft två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Ragnar Bergh* och *Ebbe Ohlsson* (I: 252) och den andra inom andra kammaren av herr *Palm m. fl.* (II: 322), i vilka hemställts att riksdagen måtte

1) upphäva gällande grunder för generell avskrivning av vissa studielån fr. o. m. den 1 juli 1962;

2) till Kostnader för avskrivning av vissa studielån med statlig kreditgaranti för budgetåret 1962/63 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 200 000 kr.

Beträffande motiveringen för yrkandet i motionerna får utskottet hänvisa till motionen I: 252.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagsminskning med 17 000 000 kr. I det föreslagna beloppet ingår en beräknad kostnad av ca 200 000 kr. för avskrivning av lån vid dödsfall eller varaktig betalningsoförmåga.

Utskottet biträder Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt och har alltså icke funnit sig böra tillstyrka bifall till yrkandet i motionerna I: 252 och II: 322.

Utskottet hemställer förty,

I. att motionerna I: 252 och II: 322, i vad de avser upphävande av gällande grunder för avskrivning av vissa studielån, icke må av riksdagen bifallas;

II. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 252 och II: 322, såvitt nu är i fråga, till *Kostnader för avskrivning av vissa studielån med statlig kreditgaranti* för budgetåret 1962/63 anvisa ett förslagsanslag av 5 000 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens utlåningsfonder

4:o) **Statens lånefond för universitetsstudier.** Kungl. Maj:t har (punkt 332, s. 638—640) föreslagit riksdagen att till Statens lånefond för universitetsstudier för budgetåret 1962/63 anvisa ett investeringsanslag av 16 200 000 kr.

I samband därmed har utskottet till behandling förehåft, dels de under punkten 1 angivna *motionerna I: 204 och II: 253*, dels två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Ragnar Bergh* och *Ebbe Ohlsson* (I: 254) och den andra inom andra kammaren av herr *Palm m. fl.* (II: 321), i vilka hemställts att riksdagen måtte besluta att studerande vid de konstnärliga läroanstalterna skall erhålla rätt att söka statsgaranterat studielån;

dels ock två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Sundin* (I: 421) och den andra inom andra kammaren av herrar *Antonsson* och *Boo* (II: 485), i vilka hemställts att riksdagen måtte

1. i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att förslag till enhetligt system för stöd till högre studier, baserat på räntefria studielån samt avskrivning i enlighet med i motionerna angivna riktlinjer, måtte framläggas vid 1963 års riksdag,

2. beakta vad i motionerna i övrigt anförts.

Beträffande motiveringen för de motionsvis gjorda yrkandena får utskottet hänvisa till motionerna II: 253, I: 254 och II: 485.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 2 600 000 kr., varav 100 000 kr. beräknats för den ökning av utlåningen som ett nytillskott av studerande vid socialinstitutet i Umeå, Valands konstskola i Göteborg och musikkonservatoriet i Malmö till gruppen av lånesökande kan väntas medföra.

Utskottet tillstyrker bifall till Kungl. Maj:ts förslag under förevarande punkt.

Vidkommande motionerna I: 204 och II: 253 får utskottet hänvisa till vad utskottet tidigare under punkt 1 anført rörande dessa motioner.

Såväl den i motionerna I: 254 och II: 321 berörda frågan om rätt för stu-

derande vid de högre konstnärliga läroanstalterna att söka statsgaranterat studielån som den i motionerna I: 421 och II: 485 avhandlade frågan om enhetligt stöd till högre studier är för närvarande föremål för prövning av studiesociala utredningen. Vid sådant förhållande avstyrker utskottet bifall till ifrågavarande motioner.

Under återopande av vad sålunda anförts hemställer utskottet,

I. att motionerna I: 254 och II: 321 icke må av riksdagen bifallas;

II. att motionerna I: 421 och II: 485 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd;

III. att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 204 och II: 253, såvitt nu är i fråga, till *Statens lånefond för universitetsstudier* för budgetåret 1962/63 under statens utlåningsfonder anvisa ett investeringsanslag av 16 200 000 kr.

5:o) **Allmänna studielånefonden.** Kungl. Maj:t har (punkt 333, s. 640—642) föreslagit riksdagen att till Allmänna studielånefonden för budgetåret 1962/63 anvisa ett investeringsanslag av 16 250 000 kr.

I samband därmed har utskottet till behandling förehaft de under punkten 1:o) angivna likalydande *motionerna I: 204 och II: 253*.

Beträffande vad i motionerna yrkats och anförts torde få hänvisas till nyssnämnda punkt.

Kungl. Maj:ts förslag innebär en anslagshöjning med 5 550 000 kr.

Utskottet. Under hänvisning till vad utskottet ovan under punkten 1 anført rörande motionerna I: 204 och II: 253 biträder utskottet Kungl. Maj:ts förslag och avstyrker bifall till ifrågavarande motioner, såvitt nu är i fråga.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 204 och II: 253, såvitt nu är i fråga, till *Allmänna studielånefonden* för budgetåret 1962/63 anvisa ett investeringsanslag av 16 250 000 kr.

Stockholm den 18 maj 1962

På statsutskottets vägnar:

ERNST V. STAXÅNG

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet har närvarit från första kammaren: herr Einar Persson, fröken Andersson, herrar Birger Andersson, Ivar Johansson, Axel Johannes Andersson, Ragnar Bergh, Per Jacobsson, Rikard Svensson, Bengtson, fru Wallentheim, herrar Mårtensson, Bertil Petersson, Bengt Gustavsson, Källqvist och Manne Olsson; samt

från andra kammaren: herrar Staxäng, Karlsson i Olofström, Almgren, fröken Elmén, herr Nilsson i Göingegården, fröken Olsson, herrar Arvidson, Lassinantti, Larsson i Hedenäset, Gustafsson i Uddevalla, Andersson i Knäred, Blomkvist, Berg och Nelander.

Reservationer

1) vid *punkten 1* (Naturastipendier åt studerande vid universiteten m. fl. läroanstalter) av herr *Ragnar Bergh*

2) vid *punkten 2* (Studiebidrag och stipendier)

a) av herrar *Axel Johannes Andersson, Per Jacobsson, Källqvist*, fröken *Elmén* och herr *Nelander*, vilka ansett

dels att det stycke i utskottets yttrande på s. 5, som börjar med »I avvaktan» och slutar med »för överväganden», bort ersättas med text av följande lydelse:

»Den nuvarande övre åldersgränsen för de allmänna studiebidragen — 18 år — har gällt, sedan bidragen infördes 1957. Den torde då ha fixerats bl. a. med beaktande av att den övre åldersgränsen för de före 1947 gällande barnavdragen vid beskattningen var 18 år. Redan vid reformens genomförande år 1957 framkom under riksdagsbehandlingen tveksamhet rörande åldersgränsen. I motioner framfördes uppfattningen att en närmare anknytning till studietiden talade för en något högre ålder. Av statsfinansiella skäl ansåg dock vederbörande motionärer att man fick acceptera 18-årsgränsen.

I motionerna I: 332 och II: 405 vid årets riksdag har tanken på en höjning av åldersgränsen för de allmänna studiebidragen ånyo aktualiserats. Motionärerna anser att de skäl, som 1957 talade för en höjning av åldersgränsen, ytterligare ökat i styrka. Härtill kommer att barnfamiljernas ekonomiska ställning relativt torde ha försämrats under tiden. Samhällets behov av utbildad personal har vidare stegrats. Motionärerna föreslår, att den övre åldersgränsen höjes till 20 år, vilket motsvarar den nuvarande genomsnittsåldern för studentexamen. Merkostnaderna för reformen beräknas till 16 milj. kr., varav hälften skulle falla på budgetåret 1962/63 vid ett ikraftträdande den 1 januari 1963.

Utskottet delar motionärernas uppfattning. Den allmänna utvecklingen inom utbildningsväsendet med allt större andel av varje årskull som fortsätter studierna fram till studentexamen eller därmed jämförlig utbildning, det stegrade behovet av utbildad arbetskraft samt barnfamiljernas ekonomiska läge utgör starka motiv för en höjning av åldersgränsen. Med motionärernas förslag skulle det allmänna studiebidraget täcka även gymnasiet och i studiehänseende likställda yrkesskolor. I sitt yttrande över motionerna har studiehjälpsnämnden, som instämt i motionernas syfte, ansett att en allmän översyn borde komma till stånd av studiehjälpsformerna i

de berörda stadierna, vilka faller utanför området för studiesociala utredningen. Utskottet anser också att tiden är mogen för en översyn av ifrågasvarande studiehjälpsformer. Skälen för en höjning av åldersgränsen för de allmänna studiebidragen har emellertid sådan tyngd att utskottet finner denna förbättring höra i enlighet med motionärernas yrkande beslutas redan nu. En sådan förbättring kan enligt utskottets bedömning genomföras utan hinder av att en översyn av studiehjälpsformerna på dessa stadier samtidigt påbörjas.

Utskottet tillstyrker således motionärernas förslag om höjning av övre åldersgränsen för de allmänna studiebidragen till 20 år. För att förenkla administrationen föreslår utskottet vidare att den övre åldersgränsen utformas att avse termin varunder eleven fyller 20 år. De ändrade reglerna skall gälla fr. o. m. 1 januari 1963. Kungl. Maj:t bör bemyndigas utfärda erforderliga författningsbestämmelser.

Utskottets hemställan föranleder en uppräknig av anslaget till Studiebidrag och stipendier för budgetåret 1962/63 med 8 milj. kr. till 137 milj. kr.»

dels ock att utskottets hemställan under I. och II. bort ha följande lydelse:

»I. att riksdagen må, med bifall till motionerna I: 332 och II: 405, såvitt nu är i fråga, besluta, att den övre åldersgränsen för rätt till allmänt studiebidrag höjes så att det skall utgå till och med den termin, varunder eleven fyller 20 år, att tillämpas från och med den 1 januari 1963, samt att Kungl. Maj:t bemyndigas utfärda härför erforderliga författningsändringar;

II. att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 332 och II: 405 ävensom med avslag å motionerna I: 204 och II: 253, samtliga motioner såvitt nu är i fråga, till *Studiebidrag och stipendier* för budgetåret 1962/63 anvisa ett förslagsanslag av 137 000 000 kr.;»

b) av herr *Ragnar Bergh*

c) av herr *Larsson* i Hedenäset

3) vid *punkten 3* (Kostnader för avskrivning av vissa studielån med statlig kreditgaranti) av herr *Ragnar Bergh*

4) vid *punkten 4* (Statens lånefond för universitetsstudier) av herr *Ragnar Bergh*

5) vid *punkten 5* (Allmänna studielånefonden) av herr *Ragnar Bergh*.